

Lisätiedot:

suunnittelija Henna Turunen, puh. 050 382 6265

opetuspäällikkö Maria Ekman-Ekebom, puh. 050 308 6262

etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Pyynnöstä selostetaan, kuinka oppimisen tukea toteutetaan Kauniaisten suomenkielisen perusopetuksen kielikylvyssä alaluokilla.

Tausta

Perusopetuslain (628/1998) mukaan oppilaalla on oikeus saada opetussuunnitelman mukaisen opetuksen ohella oppilaanohjausta ja riittävää oppimisen ja koulunkäynnin tukea koko perusopetuksen ajan. Tukea on annettava välittömästi tuen tarpeen ilmetessä. Kauniaisissa oppilaat saavat tarvitsemansa oppimisen ja koulunkäynnin tuen ensisijaisesti lähikoulussaan. Oppilaan tuki suunnitellaan aina yhteistyössä lapsen ja huoltajan kanssa. Tuen suunnitteluun osallistuu tarvittaessa oppilaan oman opettajan lisäksi myös muita koulun opettajia sekä opiskeluhuollon henkilöstöä.

Oppilaan oppimisen ja koulunkäynnin tuki perustuu kolmiportaiseen malliin ja se voi oppilaan tarpeen mukaan olla yleistä, tehostettua tai erityistä tukea. Tuen muotoja koulussa ovat muun muassa tukiopetus, osa-aikainen erityisopetus, erilaiset joustavat opetusjärjestelyt, koulunkäyntiavustajapalvelut ja erilaiset oppilashuollon palvelut. Näitä tukimuotoja voi käyttää kaikilla tuen tasoilla sekä yksittäin että samanaikaisesti toisiaan täydentävinä. Oppilaan saama tuki on joustavaa, pitkäjänteisesti suunniteltua ja tuen tarpeen mukaan muuttuvaa. Oppilas saa tukea niin kauan sekä sen tasoisena ja muotoisena kuin se on hänelle tarpeellista.

Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata oppilaan tuen tarpeeseen. Osana yleistä tukea oppilaalle voidaan laatia oppimissuunnitelma. Tukiopetus on ensisijainen tukimuoto yleisen tuen oppilaalle. Tukiopetuksen tavoite on ennaltaehkäistä oppimisen vaikeuksia. Tukiopetusta järjestetään suunnitelmallisesti ja niin usein kuin on tarpeen. Tukiopetukselle on ominaista yksilöllisesti suunnitellut tehtävät, ajankäyttö ja ohjaus. Tukiopetuksen järjestämisessä käytetään monipuolisia menetelmiä ja materiaaleja, joiden avulla voidaan löytää uusia tapoja lähestyä opittavaa asiaa. Aloitteen tukiopetuksen antamisesta oppilaalle tekee ensisijaisesti opettaja. Sen voi tehdä myös oppilas tai huoltaja. Tukiopetusta voi antaa oma luokan-/aineenopettaja, muut opettajat sekä erityisopettaja.

Mikäli arvioidaan, että oppilas tarvitsee tavanomaista laajemmin ja pitkäaikaisemmin tukea, hänen tukitoimiaan tehostetaan. *Tehostetun tuen* toteuttamiseksi laaditaan oppilaalle oppimissuunnitelma, jossa kuvataan mm. oppilaan tarvitsema tuki ja sen järjestäminen. Mikäli oppilas tarvitsee säännöllistä ja vahvaa tukea, hänelle järjestetään erityistä tukea. *Erityisestä tuesta* tehdään hallinnollinen päätös pedagogisen selvityksen perusteella, ja oppilaalle laaditaan tuen toteuttamiseksi henkilökohtainen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma (HOJKS).

Oppimisen tuen toteuttaminen kielikylpyopetuksessa

Kielikylpyoppilaat noudattavat samaa opetussuunnitelmaa kuin muutkin koulun oppilaat ja heille tarjotaan yhdenvertaisesti tukea tarpeen ilmetessä (Kauniaisten suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelma OPS 2016). Käytettyjä tukimuotoja ovat muun muassa eritasoiset tehtävät, eriytetyt kokeet, tukiopetus ja pienryhmäopetus.

Osa-aikaista erityisopetusta annetaan oppilaille, joilla on esimerkiksi kielellisiä tai matemaattisiin taitoihin liittyviä vaikeuksia opiskelutaidoissa, vuorovaikutustaidoissa tai koulunkäynnissä. Samoin tukea tarjotaan reaaliaineissa. Osa-aikaista erityisopetusta annetaan kaikilla tuen tasoilla. Tehostetun tuen aikana osa-aikaisen erityisopetuksen merkitys tukimuotona yleensä vahvistuu. Pienryhmässä toteutettavaa osa-aikaista erityisopetusta ei anneta vapaaehtoisissa A2-kielissä.

Tukiresurssia osoitetaan kielikylpyluokille ja kielikylpyoppilaille (montako tuntia viikossa/ryhmä) täysin samoilla periaatteilla kuin suomenkielisessä yleisopetuksessa. Koulussa on käytettävissä tietty määrä tukiresurssia (erityisopettajat, resurssiopettajat, S2-opettajat, koulunkäynninohjaajat), joka jaetaan tarkoituksenmukaisesti eri ryhmien ja oppilaiden tueksi. Koska suomenkielissä ryhmissä on kokonaismäärällisesti huomattavasti enemmän erilaisia tuen tarpeita, niin myös kokonaismääränä tarkasteltaessa tukiresurssista suurin osa kohdennetaan suomenkielisiin ryhmiin.

Omalla luokanopettajalla on merkittävä rooli tuen toteuttajana: niin suomenkielisessä opetuksessa kuin kielikylvyssä luokanopettajan velvollisuus on toteuttaa tukea omalta osaltaan (eriyttäminen ja muut pedagogiset ratkaisut, eriytetyt kokeet ja muut näytöt, tukiopetus, oppimissuunnitelmat).

Erityisopetus kielikylvyssä on aivan samanlaista kuin suomenkielisessä yleisopetuksessa: samanaikaisopetusta ja pienryhmäopetusta tai yksilöllistä tukea oppilaan tarpeiden mukaan. Tuki räätälöidään lapsen tarpeen mukaisesti ja sitä tarjotaan siinä oppiaineessa, jossa tuen tarve ilmenee. Tuen suunnittelussa ja toteuttamisessa huomioidaan se, että oppilas opiskelee sekä suomen että ruotsin kielellä. Koska lapsi on suomenkielinen, niin tukea tulee antaa kummallakin kielellä. Pääsääntöisesti kielikylpykouluissa erityisopetus on suomen kielellä. Laadukas kaksikielinen tuki rakentuu luokanopettajan ruotsin kielellä antamasta ja erityisopettajan suomenkielisestä opetuksesta ja tuesta. Tyypillinen esimerkki tästä on se, että kuunnellaan ensin luokassa luokanopettajan ruotsinkielinen opastus ja sitten siirrytään erityisopettajan kanssa työskentelemään suomen kielellä.

Oppimisen tuki kirjoittamisessa ja lukemisessa

Oppilaan tuen tarve voi ilmetä joko suomen tai ruotsin kielellä tai kummassakin. Tuen tarpeet näkyvät selvästi suomen kielellä jo alkuopetuksessa (esimerkiksi haasteet nimeämisessä, äännetietoisuudessa ja fonologisessa erottamisessa). Alkuopetuksessa tuen tarve voi kuitenkin tulla vahvemmin esiin ruotsin kielessä, koska lukemaan ja kirjoittamaan opetellaan ruotsin kielellä. Lukuaineissa hyväksi todettu malli on, että kun lukuaineissa asia tiivistetään ensin suomen kielellä, on asia huomattavasti helpompi oppia ja syventää ruotsiksi.

Oppimisen tuki matematiikan opetuksessa

Matematiikassa on paljon erilaisia käsitteitä, minkä takia on tärkeää, että oppilas saa tuen omalla äidinkielellään. Hyviä tuloksia on tullut siitä, että matematiikan käsitteisiin on ensin tutustuttu omalla äidinkielellä, ja sitten opittua asiaa on syvennetty kielikylpykielellä. Kun saa pienen tuen ensin omalla äidinkielellä, on helpompi ymmärtää ja syventää matematiikan käsitteitä ruotsiksi.

Huomioitavaa on myös, että matematiikka opiskellaan suomeksi vuosiluokalla 5 ja myöhemmin vuosiluokilla 8–9.

Sivistystoimenjohtaja Mikael Flemmich:

Suomenkielinen opetus- ja varhaiskasvatusvaliokunta merkitsee tiedoksi kuvauksen oppimisen tuen toteuttamisesta kielikylpyopetuksessa.

.....

Puheenjohtaja Satu Mollgren esitti seuraavaa lisäystä:

”Valiokunta esittää, että sille tuodaan päätösasiana kielikylpyopetuksen tuen saannin periaatteet. Valmistelussa tulee kuulla kielikylpyopettajia ja huomioida yhdenvertainen tuen saanti opetuskielellä.”

Valiokunta oli lisäyksestä yksimielinen.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Valiokunta esittää, että sille tuodaan päätösasiana kielikylpyopetuksen tuen saannin periaatteet. Valmistelussa tulee kuulla kielikylpyopettajia ja huomioida yhdenvertainen tuen saanti opetuskielellä.